

Jakub Mikulecký: Kremikovtisi Steel Works as a Literary Topos. Bulgarian Post-War Literature in Conflict of Discourses	290–305
Antoaneta Alipieva: The Bulgarians in the Ottoman Empire. Variations of the Russian Trace in the Contemporary Bulgarian Novels . . .	385–398
Jan Vorel: Theurgy in the Aesthetic-Philosophical System of Andrei Bely and Vyacheslav Ivanov	399–411

MATERIALS AND DISCUSSIONS

Iryna Kononenko: Tendencies in the Formation of Compound Words in Slavic Languages	96–105
Renata Bizior: Communicative Strategies Modeling the Image of Socialists in Polish Religious Discourse (Turn of the 19 th and 20 th Centuries)	306–317
Jarosław Pacuła: The Words Belonging to the Category ‘Theft’ in the Polish Criminal Sociolect – Diachronic Analysis (on the Basis of Lexis Used in the Short Story <i>Fatum</i> by Antoni Lange from 1925)	318–335
Anna Alekseevich: Bohemisms in the East Slavic Written Languages of the 14 th –18 th Centuries	336–348
Ludwig Selimski: On the Sinners “smashkom glavom hodeshti” in <i>Abagar</i> of Philip Stanislavov	349–354
Erzsébet Bárány – Adalbert Bárány: Philological Achievements of István Udvari	355–363
Marta Vojteková: On the History of Neology in Polish Studies	412–439
Liudmyla Tomilenko: Feminine Nouns in the Ukrainian Translation Lexicography at the Beginning of the 20 th Century (Post-Revolutionary Era)	440–452
Svitlana Matvieieva – Nataliya Lemish – Alla Zernetska: English Cognitive Verbs and their Translation into Ukrainian: a Corpus-Based Approach . . .	453–476

REVIEWS, REPORTS and OBITUARIES

see Contents in Czech

SLAVIA

časopis pro slovanskou filologii
Journal for Slavonic Philology

ročník 90, 2021

volume 90, 2021

mezinárodní recenzovaný vědecký časopis
vychází od roku 1922
vydává Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.

international peer reviewed scholarly journal
published since 1922
by the Institute of Slavonic Studies of the CAS

Vedoucí redaktor

Editor-in-Chief

Václav Čermák

Výkonná redakce

Internal Editorial Board

Marcel Černý, Martina Chromá, Miroslav Olšovský,
Karolína Skwarska, Eva Šlaufová

Mezinárodní redakční kruh

International Editorial Board

Magdalena Danielewiczowa (Warszawa), Leszek Engelking (Łódź),
Stanisław Gajda (Opole), Hana Gladkova (Prague),
Tomáš Glanc (Zürich), Dobromir Grigorov (Sofia),
Helmut Keipert (Bonn), Renate Lachmann (Konstanz),
Lubor Matejko (Bratislava), Alexandr M. Moldovan (Moscow),
Boris Norman (Minsk), Johannes M. Reinhart (Vienna),
Dubravka Sesar (Zagreb), Marijan Šabić (Slavonski Brod)

Slovanský ústav AV ČR, v. v. i.

PRAHA 2021

STUDIES

Achim Rabus – Maria Shvedova: Morphological Variation in Ukrainian Regional Varieties: a Corpus Study	1–24
Joanna Getka: Standard-Setting Role of Prosta Mova in the 18 th Century	25–36
Liudmyla Danylenko: A Contrastive Study of Systemic and Functional Equivalence of Czech and Ukrainian Phraseology in Literary Translations (Based on <i>InterCorp</i> Material from the <i>Czech National Corpus</i>)	37–54
Zbigniew Kaźmierczyk: Miłosz’s Speaking Persona as a Medium of Memory of Totalitarianisms	55–65
Joanna Goszczyńska: Disobedient in Times of Obedience. The Jewish Issue in Dominik Tatarka’s Novel <i>Clerical Republic</i>	66–76
Young-Eun Park: Artistic Transformation of Pierre Teilhard de Chardin’s Ideology in Anatoli Kim’s Works	77–95
Magdalena Danielewiczowa: The Thematic Aspect of Utterances and Its Exponents in the Polish Language	129–137
Maciej Grochowski: The Polish Word <i>co</i> in the Function of Metapredicative Operator	138–146
Ruselina Nitsolova: The Future Tense: The Interplay between Temporality and Modality	147–158
Ljudmila Popovich: On the Counterfactual Debitive Constructions in Slavic Languages	159–181
Sergey Say: Nominal Causal Constructions across Slavic: Semantic Contrasts in a Parallel Corpus Perspective	182–201
Anatolii Zahnitko: Formal and Functional Vocative: Communicative and Grammatical Studies	202–219
Aleksander Kikiewicz: Asyndetic Sentential Actant in the Light of the Explicative Syntax	220–239
Lechosław Jocz: The Phonology of Nasal Vowel Development: The Case of West Central Kashubian	240–253
Ol’ga Chadaeva: The Superlunary World in Baroque Homiletics (in the Sermons of Ioanikii Galiatovsky, Lazar Baranovich and Symeon Polotsky)	257–275
Sergey Skorvid: Czech Prayers and Songs from the Northern Caucasus and Siberia Recorded in Cyrillic	276–289

OBSAH ROČNÍKU 90 (2021)

ČLÁNKY

- Achim Rabus – Maria Shvedova: Morphological Variation in Ukrainian Regional Varieties: a Corpus Study 1–24
- Joanna Getka: Standard-Setting Role of Prosa Mova in the 18th Century 25–36
- Людмила Даниленко: Контрастивне дослідження системної і функціональної еквівалентності чеської та української фразеології у художніх перекладах (на матеріалі *InterCorp Чеського національного корпусу*) 37–54
- Zbigniew Kaźmierczyk: Podmiot mówiący Miłosza jako medium pamięci o totalitaryzmach 55–65
- Joanna Goszczyńska: Niepokorny w czasach pokory. Kwestia żydowska w powieści Dominika Tatarki *Farská republika* 66–76
- Young-Eun Park: Художественная трансформация идеологии Пьера Тейяр де Шардена в произведениях Анатолия Кима 77–95
- Magdalena Danielewiczowa: Тематический аспект высказывания и его показатели в польском языке 129–137
- Maciej Grochowski: Polskie słowo *co* w funkcji operatora metapredykatywnego 138–146
- Руселина Ницолова: Будущее время – отношение между темпоральностью и модальностью 147–158
- Людмила Попович: О контрафактических дебитивных конструкциях в славянских языках 159–181
- Sergey Say: Nominal Causal Constructions across Slavic: Semantic Contrasts in a Parallel Corpus Perspective 182–201
- Анатолій Загнітко: Формальний і функційний вокатив: комунікативно-граматичні студії 202–219
- Aleksander Kikiewicz: Бессоюзный синтаксис в свете экспликативного синтаксиса 220–239
- Lechosław Jocz: The Phonology of Nasal Vowel Development: The Case of West Central Kashubian 240–253
- Ольга Чадаева: Мир надлунный в барочной гомилетике (на материале проповедей Иоанникия Галатовского, Лазаря Барановича и Симеона Полоцкого) 257–275

Sergej Skovřid: České modlitby a písně psané cyrilicí ze severního Kavkazu a Sibíře	276–289
Jakub Mikulecký: Kremikovská ocelárna jako literární topos. Bulharská poválečná literatura ve střetu diskurzů	290–305
Антоанета Алипиева: Българите в Османската империя. Вариации на руската следа в съвременните български романи	385–398
Jan Vorel: Teurgie v esteticko-filozofickém systému Andreje Bělého a Vjačeslava Ivanova	399–411

MATERIÁLY A DISKUSE

Ірина Кононенко: Тенденції творення складних слів у слов'янських мовах	96–105
Renata Bizior: Strategie komunikacyjne kształtujące obraz socjalistów w polskim dyskursie religijnym (przełom XIX i XX wieku)	306–317
Jarosław Pacuła: Słownictwo dotyczące kradzieży w polskim socjolekcie przestępczym – spojrzenie diachroniczne (na podstawie leksyki wyekscerpowanej z opowiadania Antoniego Langego <i>Fatum</i> z 1925 roku)	318–335
Анна Алексеевич: Богемизмы в восточнославянских письменных языках XIV–XVIII вв.	336–348
Людвиг П. Селимский: О грешниках «смашком главом ходешти» в <i>Абагаре</i> Филиппа Станиславова	349–354
Єлизавета Барань – Адальберт Барань: Філологічні досягнення Іштвана Удварі	355–363
Marta Vojteková: Príspevok k dejinám neológie v polonistike	412–439
Людмила Томіленко: Фемінітиви в українській перекладній лексикографії початку XX століття (післяреволюційна доба)	440–452
Svitlana Matvieieva – Nataliya Lemish – Alla Zernetska: English Cognitive Verbs and their Translation into Ukrainian: a Corpus-Based Approach	453–476

KRITIKY A REFERÁTY

Новая жизнь неологической серии русского языка (В. М. Мокиенко)	106–114
(Nie)ukraiński rękopis XIV wieku (J. Getka)	364–368
O významu etymologie pro nářeční lexikografii (I. Janušková)	368–372
Петро Олексійович Лавровський: наукова і науково-критична спадщина (до 190-річчя від дня народження) (Л. Даниленко)	372–376

Forgery of Deities, or Forgery of Science? On the Latest Attempt to Discard Slavic Pagan Religion (J. Dynđa)	477–486
Jaké postoje zaujímají bulharští mluvčí ke svému jazyku? (L. Uhlířová – B. Niševa)	487–498
О. О. Тараненко: Андроцентризм у системі мовних координат і сучасний гендерний рух (А. Архангельська)	498–503
Úskalia konceptualizácie moskovského konceptualizmu (J. Kapičiak)	504–508

ZPRÁVY

Pocta české balkanistiky Ivanu Dorovskému (J. Otčenášek)	377–379
Středověká a raně novověká lexikografie v digitálním věku (V. Knoll)	509–512

NEKROLOGY

Václav Konzal (F. Čajka)	115–122
Jitka Křesálková (A. Trovesi)	122–124
Eckhard Weiher (T. Daiber)	125–126
Hinc Schuster-Šewc (K. Brankačkec)	126–127
Ewa Siatkowska (D. Rembiszewska)	380–384